

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวม เป็นรายด้านและรายข้อ
2. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวม เป็นรายด้านและรายข้อ
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและ เป็นรายด้าน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและ เป็นรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีระดับปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 281 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 162 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 59 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.95

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ในครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 162 คน แยกตามขนาดของโรงเรียนได้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 โรงเรียนขนาดกลาง 62 คน คิดเป็นร้อยละ 38.27 โรงเรียนขนาดใหญ่ 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.12

2. การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ด้านการตรวจสอบ ด้านการวางแผน ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล

2.1 การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การวิจัยการเรียนการสอนของโรงเรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียนในโรงเรียน และการส่งเสริมการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นคนสำคัญ

2.2 การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการ และการบริหารสินทรัพย์และผลประโยชน์ของโรงเรียน การจัดหารายได้ของโรงเรียน การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และการจัดทำงบประมาณ

2.3 การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี การประเมินผลการปฏิบัติของบุคลากรในสถานศึกษา การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสถานศึกษา

2.4 การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การรับนักเรียนเข้าเรียน การประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานอื่น

3.8 ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียน ด้านการปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

4. ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตรวจสอบ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ

4.1 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมห้องสมุด

4.2 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การนิเทศ ติดตามการใช้จ่ายเงินตามแผนงาน/ โครงการ การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ของโรงเรียน

4.3 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำระบบและพัฒนาองค์กร การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

4.4 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การดูแลอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การจัดระบบการควบคุมภายใน

4.5 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการวางแผน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กำหนดเป้าหมายการบริหารโรงเรียนให้ชัดเจน จัดให้ครู ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโรงเรียน กำหนดโครงการกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน

4.6 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการดำเนินงาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และระดับปานกลาง 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ นิเทศ ติดตาม กำกับการบริหารโรงเรียนตามปฏิทินปฏิบัติงาน จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการ และการช่วยเหลือนักเรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีงบประมาณในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม

4.7 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการตรวจสอบ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กำหนดให้มีกลไกการตรวจสอบการบริหาร โรงเรียนที่ชัดเจน จัดหาและจัดทำเครื่องมือการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การตรวจสอบการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจน

4.8 ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการปรับปรุงแก้ไข โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ปรับปรุงการมอบหมายงานแก่บุคลากรให้ตรงตามความรู้ความสามารถ ปรับปรุงแผนการบริหารโรงเรียนให้ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

5. ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียน โดยรวม ต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีระดับปัญหาการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ด้านการตรวจสอบ ด้านการวางแผน ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการดำเนินงาน ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ ภาระงานที่รับผิดชอบในการบริหารโรงเรียน จึงมุ่งพัฒนางานในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยภาระงานดังนี้ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมห้องสมุด การวัดผลและประเมินผลการเรียนในโรงเรียน การส่งเสริมการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นคนสำคัญ การประเมินมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา การวิจัยการเรียนการสอนของโรงเรียน ด้านงบประมาณ ผู้บริหารมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติคือ การจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการจัดการศึกษา การกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ การบริหารสินทรัพย์และผลประโยชน์ของโรงเรียน การจัดหารายได้ของโรงเรียน การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน การจัดทำงบประมาณ การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การนิเทศ ติดตามการใช้จ่ายเงินตามแผนงาน/โครงการ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารได้ปฏิบัติงานดังนี้ การเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา การประเมินผลการปฏิบัติของบุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านบุคลากรในสถานศึกษา การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี การจัดทำระบบและพัฒนาองค์กร ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารได้ปฏิบัติภาระงานดังนี้ การดูแลอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม การวางแผนและดำเนินการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษา การประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานอื่นทางด้านการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนที่จัดการศึกษา การรับนักเรียนเข้าเรียน การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การจัดระบบการควบคุมภายใน ด้านการวางแผน ผู้บริหาร

ได้ปฏิบัติการงานดังนี้ มีระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน กำหนดเป้าหมายการบริหารโรงเรียนให้ชัดเจน จัดทำแผนบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ กำหนดโครงการกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน จัดทำปฏิทินงานจัดทำแผนนิเทศติดตาม กำกับการบริหารชัดเจน จัดให้ครู ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโรงเรียน ด้านการดำเนินงาน ผู้บริหารได้ปฏิบัติการงานดังนี้ ประชุมชี้แจงวิธีดำเนินงานตามแผนการบริหารโรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้อง จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานโดยวิธีต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มอบหมายงานแก่บุคลากรตรงตามความสมัครใจและความรู้ความสามารถ จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการ และการช่วยเหลือนักเรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีงบประมาณในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม ประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา นิเทศ ติดตาม กำกับการบริหารโรงเรียนตามปฏิทินปฏิบัติงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงานการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้านการตรวจสอบ ผู้บริหารได้ดำเนินการเรื่อง กำหนดให้มีกลไกการตรวจสอบการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การตรวจสอบการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจน จัดหาและจัดทำเครื่องมือการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ จัดให้มีการตรวจสอบการบริหารโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการตรวจสอบการบริหารโรงเรียนโดยองค์กรคณะบุคคล จัดให้ครู ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารโรงเรียน ด้านการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้ ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ปรับปรุงแผนการบริหารโรงเรียนให้ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ปรับปรุงวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องตามความต้องการของโรงเรียน ปรับปรุงการมอบหมายงานแก่บุคลากรให้ตรงตามความสนใจ ปรับปรุงการมอบหมายงานแก่บุคลากรให้ตรงตามความรู้ความสามารถ ปรับปรุงเครื่องมือการนิเทศติดตามโรงเรียน พัฒนาเทคนิควิธีการในการกำกับการบริหารโรงเรียน ปรับปรุงวิธีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงกลไกการตรวจสอบการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ผลการวิจัยที่พบว่าระดับการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ งอยผาธา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการใช้กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการใช้กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ

ด้านการบังคับบัญชาและสั่งการ และด้านการประสานงาน มีระดับการใช้อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชาวฤทธิ์ ใจมั่น (2537 : 112) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษา การปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ในการปฏิบัติงานตาม กระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมการวางแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ และขั้นตอนการติดตามและประเมินผล อยู่ใน ระดับมาก

2. ปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ ดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตรวจสอบ ด้านการบริหาร งานบริหารทั่วไป ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหาร งานวิชาการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้มุ่งมั่นปฏิบัติงานบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ตามผลการวิจัยในข้างต้น ก็ย่อมทำให้ไม่ค่อยมีปัญหาในการปฏิบัติงาน บริหารโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตรวจสอบ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหาร งานงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ จึงทำให้ผลการวิจัย พบว่า มีปัญหาในการ ดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นเรื่องธรรมดาของการทำงานที่จะต้องพบอุปสรรคปัญหา ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า ผู้บริหารจะใช้ความรู้ความสามารถนำโรงเรียนผ่านพ้นอุปสรรคปัญหาเหล่านั้น ได้หรือไม่ หากทำได้ก็ถือว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนที่ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลางนั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่อย่างใด สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สมมาตร สุวรรณทวี (2540 : 120) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีปัญหาในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อยดังนี้ งานบุคลากร งานธุรการการเงินพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานวิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัคร เขียวกรณ์ (2539 : 81) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์รวมทุกด้าน และแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับปัญหาจากสูง ไปหาคำ ดังนี้ งานวิชาการ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานธุรการการเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน และงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียน โดยรวม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีระดับการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรการบริหารมาก ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว อีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยมีความคิดเห็นประกอบ คือ ในโรงเรียนขนาดใหญ่นั้น มักจะมีตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหาร คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารด้วยเหมือนกัน ทำให้การปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่นั้นมีระดับการปฏิบัติงานที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ งอยผาธา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการใช้กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับการใช้กระบวนการบริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลนั้นผู้บริหารที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัย ระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลสะท้อนให้กับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เห็นควรที่ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำไปพิจารณาวิธีการในการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ต่อไป

1.2 ผลจากการศึกษาวิจัยระดับการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีระดับการปฏิบัติงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน เป็นไปในทางที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารควรให้ความยุติธรรม และ เสริมสร้างให้กำลังใจกับคณะครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น เช่น การยกย่องชมเชย การมอบเกียรติบัตร การมอบโล่ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยองค์ประกอบอื่นในการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน เพื่อให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนต่อไป

2.2 ควรนำแบบสอบถามนี้ไปใช้กับกลุ่มประชากรครูผู้ปฏิบัติการสอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลจากหลาย ๆ ทางเพิ่มมากขึ้น